

AEC SK2.4

Reg. No.

--	--	--	--	--	--	--	--

II Semester B.Sc/B.Sc (FAD) Degree Examination, September - 2023

LANGUAGE SANSKRIT

VIGRAHA, GRAMMAR, TRANSLATION AND COMPREHENSION

Paper : II

(NEP (F+R) 2021-22 and Onward Scheme)

Time : 2½ Hours

Maximum Marks : 60

Instructions to Candidates: 1) Answer in Sanskrit/Kannada/English

2) Q.No-I, V and VII to be answered in Sanskrit

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select and write the correct answer.

1) पञ्चतन्त्रस्य कर्ता कः?

अ) विष्णुशर्मा आ) क्षेमशर्मा इ) क्षमाशर्मा ई) रामशर्मा

2) हितोपदेशे कति तन्त्राणि सन्ति?

अ) षट् आ) चत्वारि इ) त्रीणि ई) सप्त

3) विन्ध्यो नाम गिरीः कुत्र आसीत्?

अ) प्लक्षव्दीपे आ) शाल्मलीव्दीपे इ) जम्बुव्दीपे ई) क्रौञ्चव्दीपे

4) बृहत्कथाया भाषा का?

अ) शूरसेनी आ) मागधी इ) सौराष्ट्री ई) पैशाची

5) कः प्रजां संरक्षति?

अ) राजा आ) मन्त्री इ) दूतः ई) सेनापतिः

6) विलासो नाम रजकः कुत्र आसीत्?

अ) सोमपुरे आ) हस्तिनापुरे इ) कृष्णपुरे ई) काशीपुरे

7) शिलीमुखः कः?

अ) मर्जालः आ) शुकः इ) शशकः ई) व्याघ्रः

8) बकस्य नाम किम्?

अ) कृष्णमुखः आ) श्वेतमुखः इ) रक्तमुखः ई) दीर्घमुखः

9) चित्रवर्णः कः?

अ) मयूरः आ) शुकः इ) बकः ई) शुनकः

10) गुणाढ्यस्य ग्रन्थः कः?

अ) जातककथा आ) बृहत्कथा इ) आत्मकथा ई) अल्पकथा

[P.T.O.]

II. ವ್ಯಯೋಃ ಪ್ರಶ್ನಯೋಃ ಉತ್ತರ ಲಿಖತ।

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer any Two questions.

- 1) ಸಂಸ್ಕೃತಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯಸ್ಯ ಉದ್ಗಮಂ ವಿಕಾಸಂ ಚ ಅಧಿಕೃತ್ಯ ಲಿಖತ।
ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಗಮ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
Write about the origin and development of Kathasahityam.
- 2) ವಿಗ್ರಹತನ್ತ್ರೇ ಶುಕನೋಕ್ತಾಂ ಕಥಾಂ ವರ್ಣಯತ।
ವಿಗ್ರಹತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಶುಕನಿಂದ ಉಕ್ತವಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.
Describe the story narrated by Shuka in Vighraha.
- 3) ವಿಗ್ರಹತನ್ತ್ರೇ ದೀರ್ಘಮುಖನೋಕ್ತಾಂ ಕಥಾಂ ವರ್ಣಯತ।
ವಿಗ್ರಹತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಮುಖನಿಂದ ಉಕ್ತವಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.
Describe the story narrated by Deerghamukha in Vighraha.

III. ಏಕಸ್ಯ ಗದ್ಯಮಾಗಸ್ಯ ಅನುವಾದಂ ಕುರುತ।

(1×6=6)

ಒಂದು ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ.

Translate any one of the prose passage.

- 1) ತುಚ್ಛತ್ವಾ ವಾನರೇರ್ಜಾತಾಮರ್ಷಶಲೋಚಿತಮ್ -ಅಹೋ ನಿರ್ವಾತನಿಡಗರ್ಭಾವಸ್ಥಿತಾಃ ಸುಖಿನ ಪಕ್ಷಿಣೋಽಸ್ಮಾನ್ ನಿಂದಂತಿ। ತದ್ಭವತು
ತಾವತ್
ವೃಷ್ಣೇರಪಶಮಃ। ಅನಂತರಂ ಶಾಂತೇ ಪಾನೀಯವರ್ಷೇ ತೇರ್ವಾನರೈರ್ವೃಕ್ಷಮಾರುಹ್ಯ ಸರ್ವೇ ನೆಡಾ ಭಾಗ್ರಾಸ್ತೇಷಾಮಂಡಾನಿ ಚಾಧಃ ಪಾತೀತಾನಿ ಅತೋಽಹಂ
ಬ್ರವೀಮಿ ವಿವ್ಧಾನೇವೋದೇಶ್ಟವ್ಯಃ ಇತ್ಯದಿ।
- 2) ಅಸ್ತಿ ಹಿಸ್ತಿನಾಪುರೇ ಬಿಲಾಸೋ ನಾಮ ರಜಕಃ। ತಸ್ಯ ಗರ್ದಭೋಽತಿವಾಹನಾದುರ್ಬಲೋ ಮುಮೂರ್ಷಿರಿವಾಭವತ್। ತತಸ್ತೇನ ರಜಕೇನಾಸೌ
ವ್ಯಾಗ್ರಚರ್ಮಣಾ ಪ್ರಚ್ಛಾಢ್ಯ ಅರಣ್ಯಸಮೀಪೇ ಸಸ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೇ ನಿಯುಕ್ತಃ। ತತೌ ದುರಾತ್ತಮ್ ಅವಲೋಕ್ಯ ವ್ಯಾಗ್ರಬುದ್ಧ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಪತಯಃ
ಸತ್ವರಂ ಪಾಲಯಂತೇ। ಅಥೈಕದಾ ಕೇನಾಪಿ ಸಸ್ಯರಕ್ಷಕೇಣ ಧುಸರಕಮ್ಬಲಕೃತತನುತ್ರಾಣೇನ ಧನುಕಾಣ್ಡಂ ಸಜ್ಜೀಕೃತ್ಯಾನತಕಾಯೇನೈಕಾಂತೇ
ಸ್ಥಿತಮ್।

IV. ತ್ರಯಾಣಾಂ ವಾಕ್ಯಾನಾಂ ಸಂದರ್ಭಂ ವಿವೃಣುತ।

(3×3=9)

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿರಿ.

Explain with reference to context any Three sentences

- 1) ಕೌತುಕಾದ್ ದೇಶಾಂತರಂ ದ್ರಷ್ಟುಮಾಗತೋಽಸ್ಮಿ।
- 2) ವಾನರಾನುಪದಿಶ್ಯಾಥ ಸ್ಥಾನಭ್ರಷ್ಟಾ ಯುಃ ಖಗಾಃ।
- 3) ಸೇವಿತವ್ಯೋ ಮಹಾವೃಕ್ಷಃ ಫಲಚ್ಛಾಯಾಸಮನ್ವಿತಃ।
- 4) ಮಯಾತ್ರ ಪ್ರತೀಕಾರಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ।
- 5) ದುರ್ಜನೇನ ಸಮಂ ನ ಸ್ಥಾತವ್ಯಮಿತಿ।

V. संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत।

(5×1=5)

अ) पद्यानां सन्धि विभज्य सान्धिनाम लिखत।

1) देवालयः	2) रमेशः।
3) एकैकम्	4) देवोऽपि
5) इत्यपि	6) गुरुपदेशः
7) सूर्योदयः	8) महर्षिः

आ) चतुर्णां पदानां प्रत्येकं वाक्यं रचयत।

(4×1=4)

1) अभितः	2) नमः
3) स्वस्ति	4) विना
5) बहिः	6) सह
7) धिक्	8) यथा-तथा

VI. अपठित गद्यभागस्य अनुवादं कुरुत।

(5)

ऋषिवर्याः आश्रमेषु निवसन्ति आश्रमाः अरण्येषु नदीनां तटेषु वर्तन्ते। तापसाः नगरे जीवनं नेच्छन्ति। नगरजीवनं चित्तकलुषयति। आश्रमपरिसरः प्रशान्तः वर्तते। आश्रम परितः उन्नताः वृक्षाः विराजन्ते। आपगानां सलिलं प्रसन्नं मधुरं भवति।

VII. परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

(5×1=5)

पुरा धारानगरे भोजो नाम संस्कृतभाषाप्रियः राजा आसीत्। तस्य आस्थाने बहवो विद्वांसः कवयः च आसन्। भोजः स्वयं पण्डितः काव्यज्ञः कवि च आसीत्। चम्पुरामायणं नाम मनोज्ञं काव्यं तेनैव प्रणीतम्। स राजा कवीन् विशेषेण पुरस्कृत्य तेभ्यः पुष्कलं धनं प्रयच्छतीति कीर्तिः सर्वत्र प्रसुता आसीत्। तस्य सभायां कालिदासादयः बहवः कवयः व्यराजन्त। नरपति कविताप्रियतां ज्ञात्वा केचित् छान्दसाः धारानगरम् आगच्छन्। ते वैदिकाः नगरस्य भुवनेश्वरी मन्दिरं गत्वा कवितां कर्तुम् उपविष्टाः। तस्मिन् समये कालिदासः देवतादर्शनाय मन्दिरम् आगतः।

प्रश्नाः-

- 1) धारानगरे कः आसीत्?
- 2) भोजः कथम् आसीत्?
- 3) भोजस्य आस्थाने के व्यराजन्त?
- 4) किं ज्ञात्वा छान्दसाः धारानगरम् आगच्छन्?
- 5) कालिदासः कुत्र आगतः?